

از آموزش اخلاق پزشکی به سوی ارتقاء منش اخلاق پزشکی حمیدرضا آیت‌اللهی*

چندین سال است که در دنیا و کشورمان، اخلاق پزشکی بخشی ضروری از آموزش پزشکی را تشکیل می‌دهد که نه تنها دانشجویان که سایر اندرکاران امر پزشکی باید به فراگیری آن بپردازند. گرچه این اقدامات فقط باعث آگاهی از خوب و بد اخلاقی در شرایط چالش برانگیز پزشکی شده است، اما تخلق به اخلاقیات در پزشکی کاری بزرگ‌تر است که در آموزش صرف اخلاق پزشکی نمی‌توان به آن دست یافت. جامعه‌ی پزشکی امروز نیاز دارد تا هم‌چون حکمای قدیم، خود نیز تجسمی از اخلاقیات در منش خود باشد تا رشد شخصیت و منش اخلاقی آن نیز تحقق یابد. بدین منظور در این مقاله در نظر است ضمن کنکاش در این نیاز، روش‌های تربیتی برای ارتقاء اخلاقی جامعه پزشکی که بتواند موثر بوده و باعث تغییر آشکاری در منش پزشکان گردد تبیین شده و مسیری عملی در نهادینه سازی اخلاق ارائه شود.

این ارتقاء باید در سه سطح شناختی، گرایشی و ارادی تحقق پذیرد و برای بسط آن باید از روش‌های مستقیم و نیمه مستقیم و غیر مستقیم در هر یک از سطوح مذکور استفاده کرد. بدیهی است ارزیابی تخلق پزشکان به اخلاقیات نیاز به معیارهایی دارد که بتواند حدالامکان کمی شده و نوع ارتقاء را در هر یک از روش‌های نه گانه نشان دهد. در این مقاله اشاره‌ای گذرا به برخی روش‌های اجرایی سنجش میزان تخلق افراد به معیارهای اخلاقی نیز خواهد شد تا در کنار رشد آگاهی از اخلاق پزشکی، بالا بردن هرچه بیش تر تقید به اخلاقیات بازنموده شود.

واژگان کلیدی: آموزش، اخلاق پزشکی، ارتقاء منش، پزشکان

* Email: hamidayat@hotmail.com